

Csaknem 500 ezer forint lesz a megtakarítás

A jutaárugyár lehetőségei az intézkedési terv tükrében

Kezdjük mindjárt a közepén. Aki a takarékoskossággal foglalkozik, négy olyan tényezővel nézhet szembe, amely egy üzem gazdálkodásában betölti e fogalmat: anyag, bér, energia és termelékenység. A Szegedi Jutaárugyár nem rendelkezik minden takarékosági lehetőséggel. De azért, ahol mód van rá, ott takarékoskodnak.

Elkészült a napokban az intézkedési terv. Azért csupán terv, mert még nem tárgyalta meg a pártszervezet és nem hagyta jóvá az üzemi tanács. Nem kétséges, hogy még változtatnak rajta, alakítják, hogy minél jobb legyen, minél több forintot „fogjon” meg az üzemnek, a népgazdaságnak. Azonban így tervként is érdekes.

Egyszerű megoldás: 40 ezer forint

Számos műszaki intézkedés hozhat megtakarítást 1960-ban. Kísérleteznek a ráfeszítéssel fonolap megoldásával; a finomfonó hat gépénél, valamint húsz szövőgépénél egyedi motormeghajtást alkalmaznak; üzembe helyeznek egy automata etetővel ellátott lenkártyát, és a kender finomkártyoló gépre is hasonló automatát szerelnek. A hiányzó kondenzációs helyére harminc modern és olcsó termódinamikai elven működő berendezést vásárolnak és két mérőrendszeres fogyasztásmérő beállításáról is gondoskodnak. Az előbbi javaslát több tízezer, az utóbbi csak néhány ezer forintot jelent s ez a tény éppen azt mutatja, hogy körültekintő munkával készült el a terv. A fonodában úgy emelik a termelékenységet, hogy nagyobb orsókat alkalmaznak. Ez aránylag egyszerű megoldás, mégis csaknem 40 ezer forintot hoz egyetlen év alatt. Az egész üzem egyszázalékos termelékenység-növeléssel számol az idei évben, ami végeredményben 20 tonna többlet-árú előállítását jelenti 180 ezer forint értékben. Ha már számokat kezdünk sorolni, akkor nem maradhat el a takarékosági intézkedési terv célkitűzése sem: 495 ezer forint megtakarítás 1960-ban.

Egy ügyes „lépés”

Kellemes és kellemetlen meglepetések is érték azokat a dolgozókat, akik most év elején a takarékosági tervet összeállítását végezték. Számítottak például

arra, hogy a vetülék fonalhulladékának gazdaságosabb felhasználásával pár ezer forintot lehet nyerni. Tévedtek. Annnyira lecsökkent a hulladék, hogy azzal már semmit sem érdemes kezdeni. Ez kellemes meglepetés volt. Gondot okoz azonban az üzemnek, hogy míg tavaly mintegy 120 tonna olcsó szovjet kenderkötőt dolgoztak fel — miáltal a minőség nem szenvedett kárt, de jobb volt az önköltség — az idén mindössze tíz tonna áll rendelkezésre belőle. Szerencsére előrehaladott tárgyalások folynak hasonlóképpen olcsó szíamí juta behozatalára. Igaz, hogy ennek felhasználását még számtalan kísérlet előzi meg, de ha beválik, akkor ismét jól járnak. Újabb megtakarítást ugyan nem eredményezhet a szíamí juta, de tartható vele a tavalyi szint.

Megtakarításként jelentkezik még, hogy tavaly három műszakosról két műszakosra szervezték át a szövődést. Ez az ügyes lépés még idén októberig kihat a jutagár gazdasági életére.

Nincsenek csodatévő eszközök

Termelékenység növelésével, helyes anyagfelhasználással

lással és az energiafogyasztás mérséklésével tudnak majd 1960-ban takarékoskodni az üzemben, bérrel azonban nemigen. Vajon ennek mi az oka? Ha első tekintetre furcsa, mégis a dolgozók jó munkájában keresendő az ok. Tavaly ui. kétezer tonna terméket adott a gyár, s ennél kevesebbet 1960-ra sem kellett volna betervezni. Az 1960-as terv 2050 tonna. Ilyen körülmények között a béralapot nem lehet csökkenteni, sőt, valószínűleg újabb munkaerő beállítására kerül sor.

Nincsenek különleges módszerek, csodatévő eszközök a Szegedi Jutaárugyár birtokában. A takarékoskosságot szerves része a hétköznapi munkájának, s legfőbb hordozója az üzemben kialakult szocialista munkaverseny. A kongresszusi verseny idején bebizonyították a dolgozók, hogy szeretik a gyárat, nemcsak akarnak, de tudnak is többet termelni. Nincs okunk kételkedni abban, hogy az egész éves felszabadulási munkaverseny hasonlóan szép eredményeket hoz. Akkor pedig megvalósul minden olyan elképzelés, amely ma még csak a takarékoskossági intézkedési terv papírosain sorakozik.

Fehér Kálmán

Rosszul sikerült „rehabilitáció”

Ahol a tudomány egyszer megveti a lábát, onnan a misztikumnak előbb vagy utóbb, csöndesen ellopakodva, vagy kudarcosan kiűzve távoznia kell. Ez a két dolog ugyanis olyannyira összefonódott, mint a víz és a tűz, a gondolkodás és a vakhit. Így van ez már régi koroktól fogva, hiszen minden fontos tudományos felfedezés avas vallási dogmákat zúz szét visszavonhatatlanul és végérvényesen. A megismerés lépésről lépésre hátráltatja, visszaszorítja az egykor szinte egyeduralgó vallási világképet, megtépdesi, megszagtatja, s nincs az az ügyes vallásbölcse, aki a szakadt kosztümmel tartósan megfolytozhatná. Valamelyest mindig „korszerűsödik” ugyan a vallásos világlátás — hiszen a huszadik század embere már nem „veszi be a régi téztát”, de ma már nincs tér, ahol tartósan és szilárdan megkapaszkodhatna.

A hitbéli képzet, amikor isteneket, világszellemeket teremtett, először közvetlen környezetében helyezte el azokat. A görögök például az Olimposzra telepítették népes családjú isteneiket; az ósmagyarok áldatokban tisztelték őket, a katolicizmus pedig megalkotta a menny és a pokol fogalmát valahol a szivárványos szférákban, illetve földünk tüzesen rotyogó belsejében... Az istenek,

világszellemek tehát mindig ott székelték, ahová ember akkor még nem érhetett el, ahová nem járhatott utánuk...

Mikor új ismeretekkel bővült az emberi tudat, amikor el tudott szakadni a földtől, magasságokat és mélységeket győzött le, akkor az istenek „csomagoltak” és mindig messzebbre, messzebbre vándoroltak, el egészen a végtelen mindenségbe és a végtelen semmiségbe, ahová adott időben még a gondolat sem követhette őket. A modern korban azonban már nemigen adatik nekik szállás...

Ez a vázlatos „istentörténet” csupán szemléltetése akar lenni a cikk elején felvetett gondolatnak. De hiszen a dogmákkal sincsenek másként a különböző egyházak. Amíg Lavoasier ki nem munkálta, fel nem ismerte az anyag megmaradásának elvét, az anyag örökkévalóságának legalapvetőbb bizonyítékát, könyvű volt azt hirdetni, hogy a világmindenséget egy szellem a semmiből gyúrta, s egyszer majd ismét semmivé szugorítja, megszokallva a földi halandóságot. Próbáljon valaki egy gramm anyagot eltüntetni vagy varázsolni! Amíg az öröklétlen kérdésében, az ember származásának tételekességét bebizonyítsa valaki, hosszas fejtegetésre van szükség, nem más kell ugyanis bizonygatni és ismertetni, mint a világ keletkezésének kérdését, az erre vonatkozó tudományos materialista felfogást. Mivel erre itt sem hely, sem mód nem kínálkozik, maradjunk naív, de praktikus apróságoknál.

De mit tesz a sors, még ezekkel az új kis égitestekkel kapcsolatban is megpróbálják megsütni szerény elméleti pecsenyéjüket némi prédikátorok.

Azt mondják a szöszekről: „Látjátok, atyám fiai, az ember bolygókat rakott az égre, milyen nagyszerű, milyen csodálatos, de elgondolkoztatok-e azon, hogy miként ezeket pályájukra lökte az ember a végtelen űrbe, ugyanúgy a nagy égitesteket, a napot, a holdat és a többiek mind-mind meg kellett teremteni, akárcsak ezeket a parányiakat, és ki kellett mérni útjukat, egymáshoz és a mindenséghez való viszonyukat...”

Bizony, ha ez így volna, a teológia, a valláselmélet aprócska kis bárányává, tanújává vedlene a tudomány, amely annyi gondot és bosszúságot, annyi kudarcot és megfutamodást jelentett a történelemben a misztikumnak. Mindenesetre ezt prédikálják legújabbban, ez a folt a bibliai hitóriák szakadt kontingensén. S milyen hamis logikája van ennek a hasonlatnak, még ha mindkét lábára sántít is. Az egyszerű hívő szintén készpénznek veszi. Frappáns, szemléletes és ravasz. Ahhoz ugyanis, hogy az egész hasonlat kép-telenségét bebizonyítsa valaki, hosszas fejtegetésre van szükség, nem más kell ugyanis bizonygatni és ismertetni, mint a világ keletkezésének kérdését, az erre vonatkozó tudományos materialista felfogást. Mivel erre itt sem hely, sem mód nem kínálkozik, maradjunk naív, de praktikus apróságoknál.

Ezeket a rakétákat, mesterséges holdakat és bolygókat kézzel fogható, meglévő anyagból, ismert és megismerhető emberek alkották, szigorúan tudományos alapon. Térben és időben létező, tapintható emberek művei ezek, melyekkel utolérték a természetet. Ezzel szemben rejtett agytekervényeken kívül hol lehet fel a „világszellem”, az alkotó? De még ennél is kézenfekvőbb a modern vallási ideológia összevagyodottsága és kapkodása, ha figyelembe vesszük, hogy ezért a hasonlatért végeredményben feláldozott titokban egy másik tételt, nevezetesen azt, hogy a „legtökéletesebb világszellem” alkotásai utolérhetetlenek. Mert ha — az ő szavaikkal élve — ugyanaz történt a világ teremtésekor, mint a mesterséges égitestek megalkotásakor — természetesen „angróban!” —, akkor a fának egyik ágát maguk alatt fűrészték el, hirtelen kapva az ötleten és nem gondolva annak kétes értékével, illetve hátsó fejbekölöntésével. Ezen pedig már a mindennapi „rugalmasság” sem segít. S azok a rakéták és mesterséges égitestek, amelyeket egy időre saját szekerükbe akartak fogni, minden eddiginél nagyobb vereséget ígérnek eddigi és új adataikkal, a világűr titkainak feltárással.

Simon István

Országos értekezlet a zöldség- és gyümölcs-termesztés 1960. évi feladatairól

Hétfőn a Zöldség- és Gyümölcstermesztési Országos Szövetkezeti Központ székében országos értekezleten vitatták meg a zöldség- és gyümölcs-termesztés 1960. évi feladatait. Hegedűs Tibor, a szövetkezeti központ igazgatója rámutatott arra, hogy

a nagyüzemi gazdálkodás igen kedvező feltételeket teremtett a zöldség- és gyümölcstermesztés fellendítéséhez.

Az országos termelőszövetkezeti 1959-ben már 25 ezer holdon termeltek zöldségféléket. Az elmúlt évben már a mezőgazdaság szocialista szektora termelte a szövetkezeti kereskedelembe felvásárolt összes áruk mintegy 30—35 százalékát.

Az 1960. évi felvásárlási terv 17 százalékkal magasabb az előző évinél.

Az eddigi adatok szerint egyedül a földművelőszövet-

kezetekkel, máris 50 ezer holdnyi termény értékesítésére költöttek, azaz az ipar részére pedig mintegy 20—25 ezer holdat kötöttek le ugyancsak szerződéssel. Az állami gazdaságok is körülbelül 15 ezer holdon termeltek zöldségféléket, úgyhogy

idén először a mezőgazdaság szocialista szektora szolgáltatja az ország ellátásához szükséges zöldség- és gyümölcs nagyobb részét.

A megyei értékesítő központoknak elő kell segíteniük a legújabb agrotechnikai módszerek terjedését, s azt, hogy a termelőszövetkezetek többségében elérjék az elmúlt évben már sok helyütt kimutatható holdankénti 16—18 ezer forintos bevételt. Egyik legfontosabb törekvés, hogy

minél kevesebb „kéz” köz-

beiktatásával kerüljön az áru a fogyasztóhoz.

Már az idén 10—15 olyan termelőszövetkezetben, ahol legalább 100 holdon termelnek zöldségféléket, a földművelőszövetkezeti rendszer több évre vállalja egy-egy megfelelő képzettségű vezető kertész alkalmazási költségeinek egy részét.

Magyar—NDK kereskedelmi tárgyalások

A Magyar Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság képviselői között Budapesten megkezdődtek az 1961—1965. évre szóló hosszulejratú áruforgalmi megállapodás megkötésére vonatkozó tárgyalások.

E Z A Z T Á N A T E R M É S

A Kínai Népköztársaságban országsszerte csodálatosan szép sikerekre vezet a nagy terméshozamokért indított mozgalom. A fokhagyma termesztésében például különösen kiemelkedő eredményt ért el a kelet-kínai Csangcsinban, ősi fokhagymatermelő területen. Felvételünk kitűnően szemlélteti az eredményt. A nálunk sohasem látott nagyságú fokhagymákból egy mura eső területen (15 mu tesz ki 1 hektárt) kétezer kilóval több az átlagtermés a tavalyinál. — A második felvétel a kelet-kínai Santung tartományban készült és az óriási káposztatermés egy példányát mutatja.

Felszabadulási pályázat a szegedi egyetemen

A Bölcsészettudományi Kar Magyar Irodalomtörténeti Intézetének tudományos diákkörét az ország leg-egyetemi diákköréi között tartják számon. Ezt az elismerést fejezte ki a legutóbbi országos diákköri konferencia értékelése s az a tény, hogy a soronkövetkező országos konferenciát a Szegedi Tudományegyetem rendezi meg, pontosabban az egyetem Bölcsészettudományi Kara március végén.

Az irodalomtörténeti tudományos diákkör már készül a

konferenciára. Felszabadulási pályázatot írtak ki „Felszabadulás utáni irodalmunk helyzete” címmel. A pályázatnak február 15-én jár le a beadási határideje, s már 7 pályázót is adta a diákkör vezetésének a pályázatra készített dolgozatát. A beadott pályamunkákat külön bírálóbizottság értékeli majd, s a legjobbakat a március 27—30 közötti országos tudományos diákköri konferencián is felolvassák.